הלכה · משנה תורה · מפרשים · קובץ על היד החזקה · ספר מדע

קובץ על היד החזקה על משנה תורה, הלכות תשובה

רבי נחום טרייביטש

ספריית אור ברסלב · or-breslev.co.il

קובץ על היד החזקה על משנה תורה, הלכות תשובה

רבי נחום טרייביטש

מקור הטקסט: ספריא · רישיון: לפי המהדורה: נחלת הכלל או Creative Commons

התכנים שלפניכם נאספו, מוינו, סוננו ונערכו בעמל רב ובמסירות על ידי צוות פרויקט 'אוצריא' (otzaria.org).

לקריאה באתר, עם המפרשים והמקורות ליד כל שורה: https://or-breslev.co.il/library/קובץ-על-היד-החזקה-על-משנה-תורה-הלכות-תשובה/
הקובץ נוצר ב־17 בנובמבר 2026 מגרסה v38-202611162349 של הספרייה.

תוכן העניינים

פרק א 4
הלכה א 4
הלכה ב 4
פרק ב 4
הלכה ב 4
הלכה ט 4
פרק ג 5
הלכה ה 5
הלכה יד 5
פרק ז 5
הלכה ה 5

פרק א

הלכה א

שנאמר מכל חטאת האדם אשר לא תעשינה. דמשמע שהוא מכיר שאינה ראויה לעשותה, הוריות פ"ג, ד"ע:

הלכה ב

אלא על הקלות. עיין כ"מ שהניח בצ"ע. ואפשר דדעת רבינו משום דסתם ברייתא דמייתי תלמודא פ"ק דשבועות דף י"ג דס"ל דלא כרבי הכי קתני יכול יהיה יוה"כ מכפר על שבין ועל שא"ש ודין הוא הואיל וחטאת ואשם מכפרין ויוה"כ מכפר מה חטאת ואשם אינם מכפרין אלא על השבים כו' משמע דמסברא חיצונה מכפר יוה"כ בין על שבים בין לשא"ש אלא דמדין חטאת ואשם ילפינן לה ודי לנו לאוקמי קרא מיעוטא דאך לאוקמי דוקא דומיא דחטאות ואשם שבאים על עבירות חמורות אבל בקלות מודים רבנן לרבי. ועיין בס' בני חייא בלשונות הרמב"ם (דף י"ד ע"א):

פרק ב

הלכה ב

ויעיד עליו כו'. עיין כ"מ. ולפ"ד רבינו מובן פירוש המדרש שובה ישראל עד ה' כו' אמרה כנסת ישראל לפני הקב"ה כו' רבש"ע אם עשינו תשובה מי מעיד בנו אמר השי"ת כו' אני עד הוא דכתיב עד כו'. ועיין בס' הפלאה בהקדמה פירוש המדרש. ולפ"ד רבינו י"ל דישראל צריכים להעיד עליהם יודע תעלומות ואמרו כנ"י מי נתן לנו רשות לייחד השי"ת לעדות אמר השי"ת אני נותן לכם רשות:

הלכה ט

או גוזלו. הכ"מ כתב משנה בב"ק. והרב הגאון מ"ו מהר"י ג"ב כתב דצ"ע דשם לא נאמר כ"א בחובל אבל לא בגוזל הרי בפ"ה מהל' חובל הט"ו כתב רבינו אינו דומה מזיק חבירו בגופו למזיק ממונו ע"ש. וכתב שכבר הרגיש בזה בשו"ת שה"ל סי' ט"ז בסתירת דברי רבינו. ועיקר התירוץ המזיק ממון בהשיב הגזילה נתכפר לו אע"פ שראוי והגון לבקש מחילה אבל אין כפרה מעכב משא"כ בחובל בגופו הכפרה מעכב עד שירצה את חבירו, ומהיכן למד רבינו שיצטרך פיוס לגבי ממון אע"פ שאינו מעכב את הכפרה למד רבינו מהא דאמרינן בב"ק דף ס' גבי עובדא דדוד חבול ישיב רשע גזלה ישלם אע"פ ששלם רשע הוא והיינו כ"ז שלא פייס את חבירו עכ"ל:

פרק ג

הלכה ה

שכל ישראל י"ל חלק לעוה"ב. עיין מ"ש פ"ז מהל' דעות הלכה ג':

הלכה יד

בכ"מ ומתכבד בקלון חבירו לא ידעתי מקום שבו יאמרו שאין להם חלק לעוה"ב. וכתוב בגליון פירוש משניות להר"מ ברי"פ כל ישראל כו' הגהת מהר"י פיק וז"ל פליאה וחדוש שלא ראה דהכי איתא בירושלמי פ' אין דורשין אמר ר"י המתכבד בקלון חבירו אין לו חלק לעוה"ב ועיין מ"א סימן קנ"ו. ורבינו השמיט פה הא דתנן בר"פ חלק אבא שאול אומר אף ההוגה את השם באותיותיו וכתב בכנה"ג שהוא תמוה דודאי הלכה כאבא שאול כדמשמע בפ' לפני אידיהן דף י"ח וע"ש בתוס':

פרק ז

הלכה ה

ואין ישראל נגאלין אלא בתשובה. עיין כ"מ ודבריו צ"ע דמשם לא מוכח כ"א שמקרב את הגאולה אבל לא דאין נגאלין אלא בתשובה וכענין שאמר זכו אחישנה. ולולא דברי הכ"מ אמרתי דדברי רבינו לקוחים ממה דאמר רב בסנהדרין דף צ"ז כלו כל הקיצין ואין הדבר תלוי אלא בתשובה, כ"כ בהגהות הגאון מהרי"פ ז"ל: